

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 1. srpna 2006
KOM(2006) 3424 v konečném znění

ROZHODNUTÍ KOMISE

**Pokyny
k
ukončení pomoci
(2000–2006)
ze strukturálních fondů**

ROZHODNUTÍ KOMISE

**Pokyny
k
ukončení pomoci
(2000–2006)
ze strukturálních fondů**

Obsah

1.	Ukončení: Obecné zásady	4
2.	Postup při ukončení pomoci (2006–2008)	4
2.1.	Změny rozhodnutí Komise	4
2.2.	Úpravy komplementů programu	4
2.3.	Závazky k operacím	5
2.4.	Nakládání se státní podporou po roce 2006	5
2.5.	Způsobilost výdajů	7
3.	Dokumenty předkládané při ukončení pomoci	9
3.1.	Závěrečné dokumenty	9
3.2.	Ukončení fondu	9
3.3.	Lhůta pro předložení závěrečných dokumentů	9
3.4.	Důsledky pozdního předložení závěrečných dokumentů	10
3.5.	Změna platebních nároků nebo potvrzených konečných prohlášení o výdajích po uplynutí lhůty pro jejich předložení	10
4.	Obsah závěrečných dokumentů	11
4.1.	Potvrzené konečné prohlášení o výdajích; žádost o konečnou platbu	11
4.2.	Závěrečná zpráva	12
4.3.	Prohlášení při ukončení pomoci	12
5.	Zrušení závazku: použití pravidla n+2 při ukončení pomoci	13
5.1.	Automatické zrušení závazku (tzv. pravidlo „n+2“).....	13
5.2.	Možnost obnovení zrušených položek v případě vyšší moci nebo zjevného omylu .	13
6.	Nedokončené a nefungující projekty při ukončení pomoci	13
7.	Operace přerušené z důvodu soudního nebo správního řízení	14
8.	Výpočet konečného příspěvku	15
9.	Použití eura	16

1. UKONČENÍ: OBECNÉ ZÁSADY

Tyto pokyny jsou použitelné na ukončení pomoci ze strukturálních fondů a nejsou jimi dotčena zvláštní pravidla upravující konkrétní otázky jednotlivých fondů¹.

Ukončení pomoci zahrnuje finanční vyrovnání nesplacených závazků Společenství zaplacením zůstatku závazku určenému orgánu nebo vydáním vrubopisu a zrušením konečného zůstatku, jakož i lhůtu, ve které budou práva a povinnosti Komise a členských států týkající se pomoci nebo operací ukončeny. Konečné vyrovnání se nedotýká práva Komise na přijetí finančních oprav.

2. POSTUP PŘI UKONČENÍ POMOCI (2006–2008)

2.1. Změny rozhodnutí Komise

Rozhodnutí Komise mohou být změněna před konečným datem způsobilosti výdajů na pomoc, za podmínky, že žádost o úpravu je předložena Komisi před tímto datem.

Finanční plány připojené k rozhodnutím Komise však na žádost členských států nebudou změněny, pokud jsou tyto žádosti předloženy po příslušném datu stanoveném v následujícím odstavci².

Členské státy, které hodlají změnit finanční plán připojený k rozhodnutí Komise, by měly předložit svou žádost Komisi nejpozději do 30. září 2006, pokud dotčená změna zahrnuje převod mezi strukturálními fondy nebo mezi jednotlivými programy. V ostatních případech by měla být žádost předložena Komisi nejpozději do 31. prosince 2006.

2.2. Úpravy komplementů programu

Úpravy komplementu programu, které vyžadují změnu finančního plánu připojeného k rozhodnutí Komise, jsou možné pouze v případě, že je příslušná žádost předložena Komisi v příslušné lhůtě uvedené v bodě 2.1 výše.

Převod mezi opatřeními v rámci téhož fondu a přidání nových opatření budou možné po roce 2006 a až do konečného data způsobilosti, pokud finanční plán rozhodnutí Komise nebude vyžadovat úpravu. Podíly spolufinancování opatření mohou být upraveny do konečného data způsobilosti, pokud celková částka každého zdroje financování u priority zůstane nezměněna. Do tohoto data mohou členské státy také uskutečnit převody mezi různými zdroji vnitrostátního veřejného financování, pokud vnitrostátní veřejné finanční prostředky zůstanou na úrovni priorit nezměněny.

Jiné úpravy komplementu programu, které nevyžadují úpravu finančního plánu připojeného k rozhodnutí Komise, mohou být provedeny a schváleny monitorovacím výborem do konečného data způsobilosti k výdajům v rámci programu. Podle čl. 34 odst. 3 nařízení (ES)

¹ Právním výkladem uvedeným v těchto pokynech nejsou dotčeny rozsudky soudů Společenství týkající se dotčených ustanovení. Přestože útvary Komise hodlají řešit většinu otázek standardního ukončení, mohou případně projednat některé specifické problémy podle okolností daného případu.

² Toto ustanovení je v souladu s nesouhlasným postojem Komise ke zpětným změnám finančních plánů za uplynulé roky, jak je uvedeno v dokumentu CDRR/04/50/00.

č. 1260/99 musí být úpravy komplementu programu oznámeny Komisi do jednoho měsíce po jejich schválení monitorovacím výborem.

Konečný komplement programu zahrnující připojenou finanční tabulku je v souladu s rozhodnutím Komise o schválení pomoci, včetně finanční tabulky připojené k danému rozhodnutí Komise³.

2.3. Závazky k operacím

Vzhledem k tomu, že není stanovena lhůta pro přijetí závazků v členských státech týkajících se výdajů v programovém období 2000–06, mohou příslušné orgány programu tyto závazky v zásadě přijímat až do konečného data způsobilosti výdajů. Ve skutečnosti však musí být závazky přijaty s dostatečným předstihem, aby mohli koneční příjemci provést příslušné operace a uhradit platby nejpozději do konečného data způsobilosti výdajů.

Podle čl. 9 odst. 2 písm. b) bodu ii) nařízení (ES) č. 438/2001 musí rozhodnutí, kterými se schvalují operace, vycházet z běžných kritérií výběru a schvalování a postupů pro program stanovených a členské státy musí zajistit náhradní operace, které jsou v souladu s platnými evropskými a vnitrostátními ustanoveními, mimo jiné s pravidly řídicích a kontrolních systémů, způsobilosti, poskytování informací a publicity a také s pravidly zadávání veřejných zakázek, hospodářské soutěže a environmentálních pravidel.

2.4. Nakládání se státní podporou po roce 2006

2.4.1. Změny pravidel pro státní podporu

Pokyny z roku 1998 o regionální státní podpoře, stávající mapy regionální podpory pro EU 25 na období 2000–2006 a tři nařízení o blokových výjimkách o podpoře vzdělávání, zaměstnanosti a malých a středních podniků (včetně podpory výzkumu a vývoje pro malé a střední podniky) a nařízení *de minimis*, pozbudou platnosti dne 31. prosince 2006. Totéž platí pro rámec pro výzkum a vývoj (1996), který byl nedávno prodloužen do konce roku 2006.

Komise dne 21. prosince 2005 přijala nové pokyny k vnitrostátní regionální podpoře na období 2007–2013, odpovídající vhodná opatření podle čl. 88 odst. 1 Smlouvy o ES a předlohu nařízení o blokové výjimce z regionálních investičních podpor, která zajistí transparentní režimy podpory, které vstoupí v platnost po 31. prosinci 2006.

Tyto nové pokyny byly zveřejněny v Úředním věstníku ze dne 4. března 2006⁴. Komise dne 6. března 2006 předala formální návrh vhodných opatření všem členským státům. Dále byla předloha nařízení Komise o uplatnění článků 87 a 88 Smlouvy o ES na vnitrostátní regionální investiční pomoc (tzv. „nařízení o blokové výjimce“) zveřejněna ve všech jazycích na webových stránkách GR pro hospodářskou soutěž před jejím zveřejněním v Úředním věstníku.

³ Možnost nastavit v komplementu programu členění veřejných/soukromých finančních prostředků dle priority ve finančním plánu rozhodnutí Komise, který je uveden v bodě II.1.1 sdělení Komise K(2003) 1255 ze dne 25. dubna 2003 o zjednodušení, objasnění, koordinaci a pružnosti řízení strukturální politiky 2000–2006, již po 31. prosinci 2006 nebude pro členské státy přístupná.

⁴ Úř. věst. C 54/13

Podle pokynů k regionální podpoře na období 2007 až 2013 jsou členské státy vyzvány, aby ohlásily jednotlivé mapy regionální podpory na období 2007 až 2013, pokrývající celé jejich území, co možná nejdříve po zveřejnění pokynů. Komise se bude snažit schválit tyto mapy regionální podpory co nejdříve. Podle vhodných opatření uvedených výše musí být veškeré stávající režimy regionální podpory (investiční a provozní podpora), aniž by byla dotčena nařízení o blokové výjimce pro malé a střední podniky a zaměstnanost, zrušeny do 31. prosince 2006 (většina z nich v každém případě k tomuto datu pozbudou platnosti).

V případech, kdy režimy podpory v oblasti životního prostředí dovolují dle vhodných opatření, aby pro investice do životního prostředí byla poskytnuta regionální investiční podpora dle poznámky pod čarou 29 pokynů Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí, jsou členské státy povinny pozměnit příslušné režimy tak, aby zajistily, že podpora může být poskytnuta jen po 31. prosinci 2006, bude-li v souladu s novou mapou regionální podpory platnou k datu poskytnutí podpory.

Členské státy jsou povinny podle potřeby upravit ostatní stávající režimy podpory tak, aby zajistily, že jakékoliv regionální přídatky poskytnuté např. na podporu vzdělávání, vědy a výzkumu a životního prostředí mohou být uděleny pouze po 31. prosinci 2006 v oblastech způsobilých k podpoře dle čl. 87 odst. 3 písm. a) nebo c) v souladu s mapami regionální podpory, které byly přijaty Komisí a platí k datu poskytnutí podpory. Všechny členské státy s výjimkou jednoho potvrdily souhlas s vhodnými opatřeními.

Regionální podporu investic nebo operací lze tedy po roce 2006 poskytnout pouze v případě, že se na ni vztahuje nové nařízení o blokové výjimce o transparentní regionální investiční podpoře (ve stádiu přípravy), stávající nařízení o blokové výjimce pro malé a střední podniky, nebo rozhodnutí o schválení Komise na základě oznámení podle čl. 88 odst. 3 Smlouvy o ES. Komise nebude považovat za úplná oznámení o regionální investiční podpoře nebo provozní podpoře na období po roce 2006, a nerozhodne proto o této podpoře, dokud nebude schválena příslušná mapa regionální podpory na období 2007 až 2013.

Komise zvažuje, že před rokem 2007 prodlouží platnost stávajících nařízení o blokových výjimkách o podpoře vzdělávání, zaměstnanosti a podpoře malých a středních podniků o jeden rok, do konce roku 2007, a nahradí je nařízením o „super blokové výjimce“, které by je, spolu s nařízením o blokové výjimce pro regionální pomoc, sjednotilo do jednoho dokumentu. Toto nařízení o „super blokové výjimce“ by mělo být přijato v průběhu roku 2007. Předpokládá se rovněž, že před rokem 2007 bude přijato nové nařízení o blokové výjimce *de minimis*.

V každém případě platí výjimka pro programy podpory, na které se vztahují stávající nařízení o blokových výjimkách, včetně nařízení *de minimis*, ještě po dobu šestiměsíčního přechodného období po skončení platnosti těchto nařízení. Pokud však tato nařízení o blokových výjimkách stanoví zvláštní ustanovení pro oblasti pomoci, jsou tato ustanovení použitelná pouze pokud dotčená oblast zůstává, nebo se stane, způsobilou k regionální podpoře podle mapy regionální podpory použitelné v okamžiku, kdy je pomoc formálně poskytnuta.

2.4.2. *Možnost prodloužení regionální podpory a jiných režimů podpory v roce 2007 a 2008*

Jak je uvedeno v bodě 2.4.1, prodloužení režimů regionální podpory na období po roce 2006 není možné, dokud nebudou vypracovány nové mapy regionální podpory. Pokud členský stát

hodlá nadále používat režimy regionální podpory po roce 2006, měl by tuto skutečnost společně se změnami nezbytnými k zajištění souladu s pokyny k regionální podpoře, na období 2007 až 2013 oznámit Komisi, v souladu s nařízením Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, pokud je to možné a vhodné na základě zjednodušeného oznamovacího postupu stanoveného v článku 4 uvedeného nařízení, jakmile Komise schválí nové mapy, s výjimkou případu, kdy toto oznámení již není požadováno, protože k prodloužení režimu dochází v souladu s nařízením o blokové výjimce.

Opětovné oznámení a úprava režimu neznamená, že jednotlivé smlouvy o podpoře uzavřené s příjemci pomoci, platné k 31. prosinci 2006, bude nutné po revizi příslušného právního nástroje státní podpory změnit. Při posuzování státní podpory jsou použitelné předpisy platné v okamžiku poskytnutí podpory, tj. v okamžiku uzavření právně závazného aktu, na jehož základě vzniká příjemci právo na podporu. Pokud vznikne příjemci toto právo před koncem roku 2006, použijí se nadále předpisy platné před rokem 2007.

2.4.3. Změny za účelem prodloužení režimů regionální státní podpory podle pravidel strukturálních fondů

Pokud hodlá členský stát upravit stávající režim podpory, aby byl v souladu s novými pravidly pro státní podporu (např. prodloužit dobu jeho platnosti, přizpůsobit míru podpory novým stropům regionální podpory definovaným v příslušné mapě regionální podpory, změnit konečného příjemce nebo se namísto velkých společností zaměřit na malé a střední podniky), měl by být upraven příslušný komplement programu, a zejména by měla být aktualizována tabulka státní podpory prokazující, že je nadále zákonně používán daný režim podle pravidel pro státní podporu.

Pokud jsou provedené změny v souladu s popisem původního režimu podpory v původní pomoci schválené Komisí a je zachován název původního režimu (usnadňující jeho identifikaci), není nezbytné měnit původní rozhodnutí Komise o intervenci strukturálních fondů. Komisi by měla být tato změna oznámena do jednoho měsíce a měla by jí být zaslána upravená „tabulka státní podpory“ spolu se stejnopisem listiny, kterou Komise schvaluje změněnou státní podporu, v případě oznámené podpory, nebo se souhrnem informací předávaných v souladu s pravidly transparentnosti podle nařízení o blokové výjimce, pokud je podpora osvobozena od oznamovací povinnosti podle nařízení o blokové výjimce.

V ostatních případech, včetně případu, kdy členský stát hodlá zavést nový režim podpory nebo změnit cíl stávajícího režimu, je nezbytná změna režimu a formální rozhodnutí Komise.

2.5. Způsobilost výdajů

2.5.1. Konečné datum způsobilosti výdajů

V souladu s čl. 30 odst. 2 nařízení (ES) č. 1260/1999 je konečné datum pro způsobilost výdajů stanoveno v rozhodnutí o příspěvku z fondů.

V praxi je obvykle jako konečné datum způsobilosti stanoveno v jednotlivých rozhodnutích stanoven 31. prosinec 2008, nebo 30. duben 2009 v případě výdajů vynaložených subjekty poskytujícími podporu podle čl. 9 odst. 1 nařízení (ES) č. 1260/1999 (tj. režimy podpory podle článku 87 Smlouvy o ES a podpora poskytovaná subjekty určenými členskými státy, kdy konečnými příjemci jsou subjekty, které tuto podporu poskytují). Pokud byla podpora poskytnuta subjekty určenými členskými státy, měly by členské státy v komplementu programu informovat Komisi.

2.5.2. *Prodloužení lhůty pro způsobilost výdajů*

Podle čl. 30 odst. 2 nařízení č. 1260/1999 může Komise na řádně odůvodněnou žádost členského státu podle článků 14 a 15 uvedeného nařízení konečné datum způsobilosti výdajů prodloužit.

Konečné datum způsobilosti výdajů může Komise prodloužit ve výjimečných případech z důvodu vyšší moci, která má vážné důsledky pro provádění operací podporovaných strukturálními fondy, nebo zjevného omylu zaviněného výhradně Komisí, a to na zvláštní a řádně odůvodněnou žádost členského státu. Informace o významu termínu vyšší moc a potřeba příčinné souvislosti mezi vyšší mocí a prováděním pomoci je stanoveno v bodech 2.1 a 2.2 přílohy 1.

Žádost musí být předložena před konečným datem způsobilosti výdajů a musí k ní být připojeny informace odůvodňující prodloužení. Komise přezkoumá každou žádost zvlášť a může změnit rozhodnutí o programování tak, že upraví konečné datum způsobilosti výdajů, za podmínky, že existuje přímá příčinná souvislost mezi odůvodněním a navrhaným prodloužením. Pozdní přijetí rozhodnutí není dostatečným důvodem pro prodloužení konečného data způsobilosti.

V případě prodloužení konečného data způsobilosti výdajů se odpovídajícím způsobem prodlouží lhůta pro předložení závěrečných dokumentů.

Při jakémkoli prodloužení konečného data způsobilosti výdajů se zohlední skutečnost, že závěrečné dokumenty by měly být předloženy do patnácti měsíců po tomto datu a v dostatečném předstihu před jakoukoli lhůtou pro zrušení závazku Komisí ve vztahu k programovému období 2000–2006, které bude stanoveno v příslušných budoucích právních předpisech.

2.5.3. *Platba příspěvku na základě režimů zvýhodněné půjčky / úrokového příspěvku*

Pokyny k nakládání s těmito režimy při ukončení pomoci jsou uvedeny v dokumentu CDRR/02/0033, který je připojen jako příloha 2 těchto pokynů.

2.5.4. *Fondy rizikového kapitálu, úvěrové fondy a záruční fondy*

Pravidla upravující způsobilost výdajů pro tyto fondy jsou stanovena v pravidlech č. 8 a 9 přílohy nařízení (ES) č. 1685/2000, ve znění pozdějších předpisů.

Podle bodu 2.6 pravidla č. 8 musí být prostředky z fondu rizikového kapitálu a z úvěrového fondu přiřaditelné k příspěvku ze strukturálních fondů znovu použity na činnosti podporující rozvoj malých a středních podniků v téže způsobilé oblasti. Obdobně musí být podle bodu 2.5 pravidla č. 9 ve vztahu k záručním fondům každá část příspěvku ze strukturálních fondů, která zbude po poskytnutí záruk, znovu použita na činnosti podporující rozvoj malých a středních podniků v téže způsobilé oblasti. Řídící orgán by měl přijmout taková opatření, aby zajistil dodržování těchto pravidel po ukončení pomoci.

Jakékoli částky zaplacené Komisí ve vztahu k fondům rizikového kapitálu, úvěrovým fondům a záručním fondům, které přesahují způsobilé výdaje pro tyto fondy vypočtené v souladu s bodem 2.8 pravidla č. 8 a bodem 2.7 pravidla č. 9, se vrátí Komisi.

3. DOKUMENTY PŘEDKLÁDANÉ PŘI UKONČENÍ POMOCI

3.1. Závěrečné dokumenty

Aby mohla být pomoc ukončena, jsou členské státy podle čl. 32 odst. 4 nařízení (ES) č. 1260/1999 pro každý program povinny předložit Komisi tři dokumenty, jmenovitě potvrzený výkaz o konečných výdajích, včetně žádosti o konečnou platbu, závěrečnou zprávu o provádění pomoci a prohlášení o ukončení pomoci (dále jen „závěrečné dokumenty“). Pro účely finančního nástroje pro orientaci rybolovu zahrnují závěrečné dokumenty, které musí být předloženy, zprávu o pokroku programů uvedenou v článku 1 nařízení (ES) č. 366/2001.

3.2. Ukončení fondu

3.2.1. Komise může zaplatit konečný zůstatek fondu, jestliže obdržela žádost o konečnou platbu, prohlášení o ukončení pomoci a závěrečnou zprávu o provádění pomoci. Tato závěrečná zpráva by měla obsahovat všechny informace o provádění pomoci požadované nařízením (ES) č. 1260/99 a dalšími platnými nařízeními a informace, uvedené v příloze 1 k pokynům o obsahu konečné zprávy.

3.2.2. Členský stát by nicméně měl spolu s poslední ze svých konečných zpráv o provádění pomoci předložit konečnou zprávu o programu. Tato konečná zpráva o programu musí obsahovat konečnou zprávu o provádění pomoci spolu s informacemi požadovanými nařízením č. 1260/99, ostatními platnými nařízeními a přílohou 1 pokynů k celému programu.

3.2.3. Pro výpočet lhůty platnosti dokumentů podle čl. 38 odst. 6 nařízení (ES) č. 1260/99 a opravu uhrazeného konečného zůstatku dle čl. 32 odst. 5 stejného nařízení, bude Komise považovat za základ takové lhůty kterékoliv z následujících dat, které bude správné: (i) datum, kdy Komise provedla poslední platbu, (ii) datum, kdy členský stát provedl vratku do fondu, (iii) datum vyrovnání nebo (iv) datum dopisu Komise týkajícího se ukončení tam, kde nebyl uhrazen konečný zůstatek, protože již provedené úhrady dostatečně pokryly výdaje.

3.3. Lhůta pro předložení závěrečných dokumentů

3.3.1. Všechny závěrečné dokumenty by měly být předloženy do patnácti měsíců po konečném datu způsobilosti výdajů, stanoveném v rozhodnutí Komise o poskytnutí příspěvku z fondů.

3.3.2. Se závěrečnými dokumenty odeslanými ve stanovené lhůtě potvrzené údajem na poštovním razítku bude Komise nakládat jako s dokumenty doručenými včas. Pokud se potvrzené konečné prohlášení o výdajích předkládá elektronicky, zohledňuje se datum elektronického podání.

3.3.3. Obsahuje-li program operace s různými konečnými daty způsobilosti výdajů fondu, pozdější nebo poslední z těchto dat bude považováno za konečné datum způsobilosti pro výpočet lhůty předložení závěrečných dokumentů pro tento fond.

3.3.4. Závěrečná zpráva fondu by měla být předložena v příslušné lhůtě, i pokud jsou některé operace přerušeny na základě soudního nebo správního řízení.

3.3.5. Výroční zpráva o provádění pomoci za celý poslední kalendářní rok provádění programu není požadována za podmínky, že závěrečná zpráva obsahuje zvláštní oddíl o provádění programu v tomto roce a jakémkoli pozdějším období před konečným datem způsobilosti výdajů pro daný program.

3.3.6. Aby se zamezilo pochybnostem, měly by být předloženy výroční zprávy za jednotlivé roky před celým závěrečným rokem programu.

3.4. Důsledky pozdního předložení závěrečných dokumentů

3.4.1. Komise zašle členským státům dva měsíce před uplynutím lhůty pro předložení závěrečných dokumentů fondu dopis, kterým je informuje, že pokud tyto dokumenty nepředloží včas, ukončí pomoc podle dostupných dokumentů a provede automatické zrušení závazku a finanční opravu podle bodů 3.4.2 až 3.4.7 níže.

3.4.2. Nebyly-li závěrečné dokumenty pro fond předloženy všechny ve stanovené lhůtě, dílčí částky určené jako podpora spolufinancovaná dotčeným fondem (dotčenými fondy) budou automaticky zrušeny nejpozději do 6 měsíců po této lhůtě s tím, že neprávem zaplacené částky budou muset být vráceny.

3.4.3. Pokud není ve stanovené lhůtě předložena závěrečná zpráva o provádění pomoci obsahující informace uvedené v čl. 37 odst. 2 nařízení (ES) č. 1260/1999 a jiných příslušných předpisech, ukončí se program na základě potvrzeného konečného prohlášení o výdajích na provádění pomoci a zohlední se informace uvedené v nejnovější výroční zprávě.

3.4.4. Pokud není prohlášení při ukončení pomoci fondu předloženo ve stanovené lhůtě, ukončí se program na základě potvrzeného konečného prohlášení o výdajích fondu a závěrečné zprávy fondu.

3.4.5. Pokud potvrzené prohlášení o výdajích nebylo posláno ve stanovené lhůtě, ukončení se uskuteční na základě nejnovější přípustné žádosti o platbu příspěvku z fondu.

3.4.6. Pokud není předložena závěrečná zpráva fondu obsahující informace uvedené v čl. 37 odst. 2 nařízení (ES) č. 1260/99 a v jiných příslušných předpisech, nebo prohlášení při ukončení pomoci fondu, provede Komise finanční opravu⁵ tam, kde došlo k automatickému zrušení závazku. Taková finanční oprava není založena na nedodržení stanovené lhůty pro předložení takových dokumentů, ale spíše na nepředložení těchto dokumentů, což Komisi způsobuje překážky v hodnocení pomoci a v platnosti výdajů uvedených v prohlášení.

3.5. Změna platebních nároků nebo potvrzených konečných prohlášení o výdajích po uplynutí lhůty pro jejich předložení

Po uplynutí lhůty pro předložení příslušných dokumentů nebudou členské státy oprávněny měnit nárok na konečnou platbu ani potvrzené prohlášení o výdajích. Komise může vyzvat členský stát, aby opravil nárok na konečnou platbu nebo potvrzené konečné prohlášení o výdajích v případě, že tato oprava obnáší předložení doplňujících informací nebo provedení

⁵ Na základě rozhodnutí Komise K(2001) 476, kterým se stanoví pokyny k použití čl. 39 odst. 3 nařízení (ES) č. 1260/99.

technických oprav, pokud se tyto doplňující informace nebo technické opravy týkají výdajů oznámených Komisi před uplynutím lhůty pro předložení příslušných dokumentů. V tomto případě poskytne Komise členskému státu lhůtu dvou měsíců na provedení opravy. Pokud nejsou opravy provedeny během této dvouměsíční lhůty, ukončí Komise program na základě informací, které má k dispozici na konci uvedené lhůty.

4. OBSAH ZÁVĚREČNÝCH DOKUMENTŮ

4.1. Potvrzené konečné prohlášení o výdajích; žádost o konečnou platbu

4.1.1. Obecná zásada

Potvrzené prohlášení o konečných výdajích, včetně žádosti o konečnou platbu, by mělo být vyhotoveno ve formě stanovené v příloze II nařízení Komise (ES) č. 438/2001. Deklarované výdaje by se měly vztahovat na výdaje splatné nebo skutečně zaplacené platebním orgánem, které musí odpovídat platbám uskutečněným konečnými příjemci a musí být doloženy potvrzenými fakturami nebo účetními doklady rovnocenné důkazní hodnoty, jak je požadováno v čl. 32 odst. 1 nařízení (ES) č. 1260/1999. Podmínky, které má prověřit platební orgán při potvrzování konečného prohlášení o výdajích, jsou stanoveny v podobě uvedené v příloze II nařízení (ES) č. 438/2001, v článku 9 stejného nařízení a v pokynech k prohlášení při ukončení pomoci stanovených v příloze 2 těchto pokynů.

Prohlášení o výdajích by měl doprovázet dodatek o zpětně získaných částkách uvedených v příloze II nařízení (ES) č. 438/2001. Dokument CDRR/05/0012 obsahuje pokyny k vypracování dodatku o zpětně získaných částkách a je připojen jako příloha 3 těchto pokynů.

Členské státy musí informovat Komisi o zpětně získaných částkách v období mezi předložením konečného prohlášení o výdajích a platebního nároku a uhrazením konečné platby Komisí, aby je mohla Komise odečíst. Tyto případy byly v závěrečných dokumentech označeny za případy projednávané před soudem nebo za nevyřešené nesrovnalosti. Případné zpětně získané částky, které nebyly ke dni ukončení uzavřeny, se zaznamenávají v účtech Komise jako pohledávky. Členské státy musí proto rovněž informovat Komisi o zpětně získaných částkách po předložení výkazu o konečných výdajích a po ukončení programu a vrátit Komisi příspěvek ze strukturálních fondů.

Platba zaplacená na účet členských států podle čl. 32 odst. 2 nařízení (ES) č. 1260/1999 musí být odůvodněna platbami uhrazenými konečnými příjemci nejpozději v okamžiku, kdy je požadována platba konečného zůstatku pomoci⁶.

4.1.2. Užití úroku z platby na účet

Jak stanoví 42. bod odůvodnění nařízení (ES) č. 1260/1999, jsou úroky z plateb na účet provedených podle čl. 32 odst. 2 nařízení (ES) č. 1260/1999 považovány za prostředky dotčeného členského státu a platební orgán je podle čl. 32 odst. 2 třetího pododstavce přidělí na dotyčnou formu pomoci. Může být začleněn do vnitrostátního příspěvku tak, že se připojí k předpokládanému spolufinancování z vnitrostátních veřejných prostředků, nebo nahradí toto spolufinancování.

⁶ Podle bodu 8 sdělení „n+2“ ze dne 18. srpna 2003, K(2003)2982.

V případě programu PEACE a iniciativ Společenství jsou poplatky za mezistátní finanční transakce způsobilé ke spolufinancování ze strukturálních fondů po odečtení úroku z platby na účet⁷. Obdobně jsou způsobilé dlužní úroky zaplacené určeným zprostředkujícím subjektem před platbou konečného zůstatku pomoci po odečtení úroku z platby na účet⁸.

V závěrečné zprávě se uvedou příslušné částky a činnosti, na které byl takto získaný úrok přidělen.

4.2. Závěrečná zpráva

Závěrečná zpráva by měla Komisi umožnit ověřit, zda bylo rozhodnutí ve znění pozdějších předpisů týkající se pomoci řádně provedeno a zda byly splněny cíle programu.

Před zasláním zprávy Komisi by ji měl nejprve prověřit a schválit monitorovací výbor, jak je stanoveno v čl. 35 odst. 3 písm. e) nařízení (ES) č. 1260/1999.

Závěrečná zpráva by měla obsahovat informace uvedené v čl. 37 odst. 2 nařízení (ES) č. 1260/1999 a jiných příslušných předpisech. Minimální požadované informace, které mají být uvedeny v závěrečné zprávě, jsou stanoveny v příloze 1 těchto pokynů. Závěrečná zpráva by měla obsahovat podrobné údaje o celkových výdajích splatných nebo skutečně zaplacených platebním orgánem, které musí odpovídat platbám uhrazeným konečnými příjemci, a o příspěvku z každého fondu, a to podle jednotlivých opatření a operací⁹. Pokud jsou v okamžiku předložení závěrečné zprávy některé operace přerušeny z důvodu soudního nebo správního řízení, měla by být ve zprávě uvedena povaha těchto řízení, podrobné údaje o nich a příslušné částky. Závěrečná zpráva by měla rovněž obsahovat podrobné údaje o odpočtu příjmů podle pravidla č. 2 přílohy nařízení (ES) č. 1685/2000, ve znění pozdějších předpisů. Částky uvedené v oddíle finančního provádění by měly být v souladu s potvrzeným konečným prohlášením o výdajích.

V případě, že Komise považuje závěrečnou zprávu, včetně soudržnosti finančních informací, za neuspokojivou, sdělí a odůvodní tuto skutečnost v souladu s čl. 37 odst. 1 nařízení (ES) č. 1260/1999 členským státům do pěti měsíců od obdržení závěrečné zprávy; pokud tak neučiní, zpráva se považuje za přijatou. Pokud je závěrečná zpráva považována za neuspokojivou, sdělí Komise tuto skutečnost dotčenému členskému státu a zahájí s ním dialog, který by měl dotčený členský stát přimět ke zlepšení kvality závěrečné zprávy. Pokud členský stát nezlepší kvalitu závěrečné zprávy podle požadavků, může Komise rozhodnout o provedení finančních oprav¹⁰.

4.3. Prohlášení při ukončení pomoci

Orientační příklad prohlášení při ukončení pomoci je uveden v příloze III nařízení (ES) č. 438/2001. Toto prohlášení by mělo být vyhotoveno v souladu s čl. 38 odst. 1 písm. f) nařízení č. 1260/999 a kapitolou V nařízení (ES) č. 438/2001. Zvláštní pokyny k vyhotovení a obsahu prohlášení při ukončení pomoci jsou stanoveny v příloze 2 těchto pokynů.

⁷ Pravidlo č. 3 nařízení (ES) č. 1685/2000, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ Pravidlo č. 3 nařízení (ES) č. 1685/2000, ve znění pozdějších předpisů.

⁹ V případě Evropského sociálního fondu a Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu nejsou v závěrečné zprávě požadovány údaje na operační úrovni, za podmínky, že je dotčený členský stát útvarům Komise na vyzvání zpřístupní.

¹⁰ Na základě rozhodnutí Komise K(2001) 476, výše.

5. ZRUŠENÍ ZÁVAZKU: POUŽITÍ PRAVIDLA N+2 PŘI UKONČENÍ POMOCI

5.1. Automatické zrušení závazku (tzv. pravidlo „n+2“)

Sdělení „n+2“ ze dne 18. srpna 2003 je obdobně použitelné při ukončení pomoci.

5.2. Možnost obnovení zrušených položek v případě vyšší moci nebo zjevného omylu

Podle článku 157 finančního nařízení mohou být zrušené položky obnoveny v případě zjevného omylu přičitatelného pouze Komisi nebo v případě vyšší moci se závažnými následky pro provádění operací podporovaných strukturálními fondy. Některé pokyny k použití tohoto pravidla jsou uvedeny v dokumentu CDRR/03/0040, který je připojen k těmto pokynům jako příloha 1, a ve sdělení „n+2“.

6. NEDOKONČENÉ A NEFUNGUJÍCÍ PROJEKTY PŘI UKONČENÍ POMOCI

Řídící orgán, zprostředkovatelský subjekt, platební orgán a dotčený členský stát jsou povinni zabezpečit dodání společně financovaných produktů a poskytnutí služeb a zajistit skutečnou úhradu a správnost nárokovaných výdajů v souladu se zásadami řádného finančního řízení.

V závěrečné zprávě musí členský stát uvést seznam operací podle jednotlivých opatření, které nejsou při ukončení pomoci dokončeny nebo nefungují, přičemž členský stát zohlední stanovené cíle operace, rozhodnutí, kterým se poskytuje pomoc na danou operaci, a jakékoli podmínky týkající se dané operace¹¹. Tento seznam by měl určovat:

- operace, které nebudou v následujícím programovém období spolufinancovány z fondů Společenství: dotčený členský stát by se měl zavázat, že nejpozději do dvou let po uplynutí lhůty pro předložení závěrečné zprávy na své náklady dokončí nebo zprovozní veškeré nedokončené nebo nefungující operace. Na konci této dvouleté lhůty by měl dotčený členský stát oznámit Komisi, zda byl každý z těchto projektů dokončen nebo zprovozněn. V případě operací, které nebyly ke konci této lhůty dokončeny nebo zprovozněny, přijme Komise nezbytná opatření ke zpětnému získání prostředků Společenství.
- operace, u kterých se předpokládá, že budou v následujícím programovém období spolufinancovány z fondů Společenství: příslušné orgány členského státu musí vypracovat jasný a podrobný popis každé operace pro každé programové období. Daná operace by měla být rozdělena nejméně na dvě oddělené, určitelné finanční a fyzické nebo rozvojové fáze odpovídající dvěma dotčeným „formám pomoci“. Cílem tohoto postupu je zajistit průhledné provádění a monitorování a usnadnit kontroly. Pokud není v prvním programovém období dokončena nebo není funkční první část operace, mohou být výdaje na její dokončení nebo uvedení do provozu přijaty ve druhém programovém období za podmínky, že jsou splněny podmínky spolufinancování a způsobilosti (zahrnutí do druhého programu, právní a finanční závazek ve formě rozhodnutí příslušného orgánu). V těchto případech by měl členský stát zajistit, že stejná činnost nebude financována z fondů Společenství dvakrát.

¹¹ V případě Zemědělského orientačního a záručního fondu nemusí závěrečná zpráva obsahovat tento seznam, za podmínky, že jej dotčený členský stát spolu s ostatními informacemi uvedenými v bodě 6 útvarům Komise na vyzvání zpřístupní.

7. OPERACE PŘERUŠENÉ Z DŮVODU SOUDNÍHO NEBO SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ

U každé operace podléhající soudnímu řízení nebo správnímu odvolání s odkladným účinkem musí členský stát před uplynutím lhůty pro předložení potvrzeného výkazu o konečných výdajích, včetně žádosti o konečnou platbu, a závěrečné zprávy o provádění programu, rozhodnout, zda by měla operace, zcela nebo částečně, být:

- před uplynutím stanovené lhůty vyřazena z programu a/nebo nahrazena jinou operací (případně z programování nad stanovený rámec); poté, co daný členský stát informuje Komisi o vyřazení nebo nahrazení programu, zůstává nadále odpovědný za jakékoli dopady vyřazení nebo nahrazení operací, např. finanční důsledky nebo nedobytné dlužné částky; nebo
- zachována v programu. Po předložení potvrzeného konečného prohlášení o výdajích pro program nesmí být operace podléhající soudnímu řízení nebo správnímu odvolání s odkladným účinkem nahrazena, a to ani jinou operací zahrnutou v programování nad stanovený rámec, která mohla být dokončena před konečným datem způsobilosti výdajů.

Náhradní operace by měly být vybrány v souladu s čl. 9 odst. 2 písm. b) bod ii) nařízení (ES) č. 438/2001. Členské státy musí zajistit náhradní operace, které jsou v souladu s platnými evropskými a vnitrostátními ustanoveními, mimo jiné s pravidly řídicích a kontrolních systémů, způsobilosti, poskytování informací a publicitě a také s pravidly zadávání veřejných zakázek, hospodářské soutěže a environmentálních pravidel.

Pokud se soudní řízení nebo správní odvolání s odkladným účinkem týká nesrovnalostí, oznámí se nesrovnalosti nad rámec příslušné mezní částky Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) v souladu s článkem 3 nařízení (ES) č. 1681/94 ve znění nařízení (ES) č. 2035/2005. Úřad pro boj proti podvodům by měl být rovněž informován o následném řešení nesrovnalostí, včetně rozhodnutí vyřadit operaci z programu nebo ji nahradit jinou, případně o navrácení nebo nenavrácení neoprávněně vyplacených částek, jak je stanoveno v čl. 5 odst. 1 a 2 uvedeného nařízení. Informace o nakládání s veškerými nesrovnalostmi musí být uvedeny v souhrnné tabulce v souladu s bodem 1.2 přílohy 2 těchto pokynů. Je třeba připomenout, že v případě nesrovnalostí přesahujících stanovenou mezní částku pro oznámení Úřadu pro boj proti podvodům, které nelze navrátit zpět, předloží dotčený členský stát Komisi zvláštní zprávu podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1681/94 ve znění pozdějších předpisů. Výdaje, které nelze navrátit, ve vztahu k nesrovnalostem nepřesahujícím stanovenou mezní částku, mohou být zahrnuty do konečného prohlášení o výdajích a nepodléhají šetření stanovenému v čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení.

Zbývající maximální částky, které mají být zaplacený Komisí nebo navraceny členským státem ve vztahu k přerušným operacím, představují nevyrovnaný závazek členského státu a Komise, dokud příslušné vnitrostátní orgány nevydají konečné rozhodnutí. Dotčený členský stát by měl proto informovat Komisi o výsledku soudního řízení nebo správního odvolání. V souladu s výsledkem soudního řízení, a případně po přezkoumání dané věci podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1681/94 ve znění pozdějších předpisů se buď provedou další platby, vrátí se již zaplacené částky, nebo se v případě úspěšné žádosti podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1681/94 ve znění pozdějších předpisů potvrdí již uhrazené platby.

8. VÝPOČET KONEČNÉHO PŘÍSPĚVKU

Příspěvek Společenství nepřesáhne samostatně pro každý fond nejvyšší částku na každé níže uvedených úrovních:

- (1) Na úrovni opatření, nižší z těchto dvou částek:
 - a) částka získaná použitím míry spolufinancování Společenství, která je stanovena podle konečné formy finančního plánu pro dané opatření, na deklarované způsobilé výdaje; nebo
 - b) částka deklarovaná v potvrzeném konečném prohlášení o výdajích, která odpovídá příspěvku Společenství poskytnutému konečnému příjemci (zaplacené a splatné konečnému příjemci);s tím, že se uznává, že při výpočtu konečné výše příspěvku nestanoví Komise strop na částky uvedené pod písmeny a) a b) ve výši odpovídajících částek na úrovni opatření ve finančním plánu daného komplementu programu.
- (2) Na úrovni priorit, příspěvek Společenství stanovený ve finančním plánu nejnovějšího rozhodnutí schváleného Komisí, zvýšený o 2 %, bez ohledu na částky přidělené na oblasti, jež dostávají přechodnou podporu, a jiné oblasti¹²;
- (3) Na programové úrovni, výši poskytnuté pomoci odděleně pro oblasti, jež dostávají přechodnou podporu, a jiné oblasti.

V každém případě příspěvek Společenství samostatně pro každý fond nepřesáhne částku požadovanou členským státem, pokud je nižší než částka vypočtená jako částka splatná Komisí.

Příklad výpočtu konečného příspěvku je stanoven v příloze 3 těchto pokynů.

Po vypočtení konečného příspěvku oznámí Komise členskému státu konečný zůstatek, který má být uhrazen nebo vrácen, a vyzve členský stát, aby předložil své připomínky. Pokud je částka, která má být uhrazena útvary Komise, nižší než částka požadovaná členským státem a není-li s členským státem dohodnuta úhrada či vrácení konečného zůstatku, nebo neodpověli členský stát na žádost Komise o předložení připomínek ve lhůtě určené Komisí, Komise provede finanční opravu rozhodnutím podle článku 39 nařízení (ES) č. 1260/99.

¹² Tato flexibilita doplňuje flexibilitu poskytovanou členským státům na základě skutečnosti, že mohou měnit finanční plány pro své programy až do konce roku 2006, jak je vysvětleno v bodu 2.1 těchto pokynů, a komplementy svých programů až do konečného data způsobilosti výdajů. Flexibilita je umožněna proto, že pravidla programování na období 2000–2006 vyžadují, aby bylo finanční programování u jednotlivých priorit rozděleno podle roků, a protože není možné měnit finanční plány na předchozí roky. Návrh Komise na programové období 2007–2013 nepředpokládá rozdělení finančního programování u jednotlivých priorit podle roků a důvod této dodatečné flexibility je omezen pouze na programy spadající do období 2000–2006.

9. POUŽITÍ EURA

Nařízení Komise (ES) č. 643/2000 stanoví opatření pro používání eura při rozpočtovém řízení strukturálních fondů, včetně závěrečných dokumentů.

Příloha 1

Závěrečná zpráva Minimální požadavky

Základní informace

Číslo CCI:

Číslo cíle / iniciativa Společenství:

Členský stát / region:

Název pomoci:

Programové období:

Řídící orgán:

Platební orgány:

Datum schválení monitorovacím výborem:

*Vztahuje se zpráva rovněž na rok 2008?*¹³

¹³ Toto období může být prodlouženo o čtyři měsíce, pokud je tak stanoveno v rozhodnutí Komise o příspěvcích z fondů pro orgány podle čl. 9 odst. 1 nařízení 1260/1999.

Operační rámec

- (1) Důležité změny v obecných podmínkách v období 2000–2008, které mají význam pro provádění pomoci, zejména:
 - a) hlavní socioekonomické tendence;
 - b) změny vnitrostátních, regionálních nebo odvětvových politik;
 - c) změny referenčního rámce cíle 3.
- (4) Případně jejich důsledky pro vzájemný soulad pomoci:
 - a) z různých fondů
 - b) mezi pomocí z fondů a pomocí z jiných finančních nástrojů (iniciativy Společenství, úvěry Evropské investiční banky, záruka Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu, atd.).

Provádění priorit a opatření pro každý z fondů

- (5) Popis výsledků ve vztahu k jejich konkrétním cílům a záměrům.
- (6) Kvantifikace souvisejících ukazatelů (pokud jsou stanoveny v operačním programu/jednotném programovém dokumentu a komplementu programu):
 - a) materiální provádění
 - b) výsledek
 - c) dopadna příslušné úrovni (program, priorita nebo opatření).

Finanční provádění

- (7) Souhrnná tabulka / tabulky (případně s grafy) znázorňující:
 - a) u každého opatření, celkové potvrzené výdaje skutečně zaplacené a splatné platebním orgánem¹⁴ a příslušný příspěvek Společenství rozdělený podle jednotlivých projektů¹⁵ (v příloze). V tomto seznamu by měly být zejména uvedeny:
 - nedokončené nebo nefungující projekty při ukončení pomoci s uvedením, zda se

¹⁴ Celkové náklady nebo celkové veřejné výdaje, v závislosti na zvolené možnosti. Potvrzené výdaje by měly odpovídat platbám skutečně uhrazeným konečnými příjemci a podloženým zaplacenými fakturami nebo jinými odpovídajícími ověřitelnými doklady.

¹⁵ V případě Evropského sociálního fondu a Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu nejsou požadovány údaje na operační úrovni, za podmínky, že je dotčený členský stát na vyzvání zpřístupní útvarům Komise.

předpokládá, že tyto projekty budou v následujícím programovém období spolufinancovány z fondů Společenství či nikoli;

- projekty přerušené z důvodu soudního nebo správního řízení.

b) finanční výkonnost oproti nejnovějšímu schválenému finančnímu plánu, s použitím finančních ukazatelů (čl. 32 odst. 2 písm. c)), případně s uvedením závazků zrušených v souladu s pravidlem „n+2“ (čl. 31 odst. 2);

c) celkové výdaje rozdělené podle oblasti zásahu na úrovni opatření (čl. 36 odst. 1).

(8) Opatření financovaná ze záručního oddělení Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu, uvedená v článku 33 nařízení (ES) č. 1257/1999, se vykazují na úrovni celkové částky finančního provádění.

(9) Opatření financovaná z finančního nástroje pro orientaci rybolovu se vykazují na úrovni celkové částky finančního provádění a v souladu s přílohou IV nařízení Komise (ES) č. 366/2001 ze dne 22. února 2001.

Správa a řízení

(10) Opatření přijatá řídicím orgánem a monitorovacím výborem k zajištění kvality a účinnosti provádění, zejména:

a) opatření pro monitorování, finanční kontrolu (každodenní kontrola řízení) a hodnocení, včetně způsobů shromažďování údajů;

b) souhrn všech významných potíží (s výjimkou potíží případně uvedených pod bodem 1), které se objevily v řízení pomoci, a všechna přijatá opatření, včetně:

- reakcí Komise na *připomínky* nebo *doporučení k úpravám* (čl. 34.2 odst. 2) po výročních kontrolních jednáních;

- reakcí Komise na *zjištění* nebo *žádosti o nápravná opatření* (čl. 38.4 odst. 4) po zasedáních týkajících se výročního auditu, zejména s ohledem na finanční dopad jakýchkoli zjištěných nesrovnalostí;

c) využití technické pomoci;

d) opatření přijatá pro zajištění propagace pomoci mezi možnými příjemci a širokou veřejností (článek 46), zejména ve vztahu ke komunikačnímu akčnímu plánu stanovenému v komplementu programu (bod 3.1.1 přílohy nařízení č. 1159/2000).

(11) Souhrn výsledků hlavních hodnocení programu, zahrnujících např. tématické hodnocení, a jakákoli opatření přijatá ve vztahu k přijatým doporučením.

(12) Prohlášení řídicího orgánu, ve kterém uvede vzniklé potíže a opatření přijatá pro zajištění:

a) slučitelnosti s politikami Společenství, včetně pravidel hospodářské soutěže, zadávání veřejných zakázek, ochrany a zlepšování životního prostředí, odstraňování

nerovností a podpory rovného postavení žen a mužů (článek 12)

b) koordinace veškeré strukturální pomoci Společenství, např. rámec podpory Společenství (čl. 17 odst. 1) a případně cíl 2 jednotného programového dokumentu (čl. 19 odst. 2, 2. pododstavec).

(13) (Případně) výsledky a financování:

a) velkých projektů;

b) globálních grantů. Měly by být rovněž uvedeny informace o menších globálních grantech ve prospěch nevládních organizací a jiných místních partnerů (čl. 4 odst. 2 nařízení č. 1784/99).

Příloha 2

Pokyny pro přípravu prohlášení o ukončení pomoci a obsah tohoto prohlášení podle článku 15 nařízení č. 438/2001

1. PŘÍPRAVA UKONČENÍ

1.1. Řídicí orgány a zprostředkující subjekty

- obdrží konečné nároky na výdaje od všech konečných příjemců s ohledem na výdaje vzniklé do konce roku 2008 (nebo v jiné stanovené lhůtě).
- dokončí kontroly řízení podle článku 4 nařízení č. 438/2001, aby ověřily způsobilost a správnost výdajů.
- sestaví konečné prohlášení o výdajích programu a předloží jej platebnímu orgánu.
- ujistí se, že prohlášení o výdajích bylo a je v souladu se záznamy v účetním systému programu a že existuje dostatečná pomůcka pro audit se zaměřením na finanční toky až na úroveň konečného příjemce pomoci, jak pro fondy Společenství, tak vnitrostátní prostředky.
- ověří v nárocích na konečnou platbu každého opatření částky pomoci, které Společenství skutečně uhradilo nebo které je nutné uhradit konečným příjemcům.
- ověří, že všechny chyby/nesrovnalosti byly uspokojivě ošetřeny, co se týče:
 - ověření provedených podle článku 4 nařízení č. 438/2001;
 - kontrol provedených podle článku 10 nařízení č. 438/2001;
 - auditů provedených ostatními vnitrostátními subjekty;
 - auditů provedených Evropskou komisí;
 - auditů provedených Evropským účetním dvorem

(vysvětlení významu „uspokojivé ošetření“ chyb/nesrovnalostí viz bod 3.6)

Je třeba poznamenat, že mnoho z výše uvedených bodů znamená splnění úkolů, které je nutné provádět pravidelně v průběhu provádění operací.

1.2. Platební orgány

- potvrdí konečné výdaje programu v předepsaném formuláři shodně s přílohou II nařízení č. 438/2001 (viz. bod 4.1 pokynů k uzavření).
- zajistí dostatek informací od řídicího orgánu, aby byly schopny ověřit přesnost, způsobilost a správnost částek v prohlášení.

- ujistí se, že jsou respektovány podmínky podle čl. 9 odst. 2 nařízení č. 438/2001.
- ujistí se, že veškeré chyby/nesrovnalosti jsou uspokojivě ošetřeny a zjištění a doporučení auditů plně provedena.
- vyžádají si další informace a/nebo, je-li to nutné, provedou vlastní ověření.
- na základě informací v účetní knize dlužníků vedené podle článku 8 nařízení č. 438/2001 připraví souhrnnou tabulku, která ukáže:
 - a) u každého případu částek, které budou vráceny, nebo nedobytných částek:
 - Příslušné operace a opatření
 - Jednací číslo v případě nesrovnalosti
 - Dobytnou částku (členěno dle příspěvku Společenství a vnitrostátního příspěvku)
 - Rok zahájení řízení k zpětnému získání částek
 - Zda bylo zhotoveno sdělení podle čl. 5 odst. 2 nařízení č. 1681/94, pokud jde o nedobytnou částku;
 - b) u každého případu, kde byly částky získány zpět:
 - Příslušné operace a opatření
 - Jednací číslo v případě nesrovnalosti sdělené podle nařízení č. 1681/94
 - Zpět získanou částku (členěno dle příspěvku Společenství a vnitrostátního příspěvku)
 - Rok, ve kterém byla zpět získaná částka odečtena z výdajů vykázaných Komisi.

Tato tabulka by měla obsahovat odkazy na všechny nesrovnalosti sdělené podle nařízení č. 1681/94, s výjimkou těch případů, kdy neproběhla úhrada konečnému příjemci.

1.3. Subjekty odpovědné za kontroly výběrového souboru podle článku 10 nařízení č. 438/2001

- dokončí konečné kontroly výběrového souboru operací.
- zajistí, aby v rámci příslušného programu kontroly výběrového souboru na místě pokryly:
 - nejméně 5 % celkových způsobilých výdajů
 - adekvátní výdaje za rok během příslušného období
 - vhodnou kombinaci druhů a velikostí operací

- operace provedené hlavními zprostředkujícími subjekty a hlavními konečnými příjemci tak, aby tyto subjekty/příjemci byli zkontrolováni alespoň jednou a aby tyto operace byly rovnoměrně rozloženy do celého období programu.

- vyhodnotí povahu každé rozpoznané chyby, aby určily, zda se jedná o chybu systémovou. Systémová chyba je opakovaná chyba vzniklá kvůli závažnému selhání řídicích a kontrolních systémů určených k zajištění správného účtování a k zajištění souladu s pravidly a nařízeními.
- označí-li provedené kontroly problém systémového charakteru, provedou další kontroly vhodné povahy, aby stanovily a kvantitativně určily rozsah problému.
- označí-li kontroly míru chyb nad 2 % zkontrolovaných výdajů, zváží provedení dalších kontrol, aby lépe stanovily a kvantitativně určily rozsah problému.
- zajistí, aby doporučení auditů Evropské komise a/nebo Evropského účetního dvora vztahující se k práci subjektů odpovědných za kontroly výběrového souboru podle článku 10 byla provedena v plné míře.

2. Úkoly nezávislého subjektu v rámci závěrečného prohlášení

Prohlášení o ukončení pomoci definuje stanovisko nezávislého subjektu, který je určen podle čl. 38 odst. 1 písm. f) nařízení č. 1260/1999 („nezávislý subjekt“) o konečném prohlášení o výdajích a žádosti o konečnou platbu. Je založeno na kontrolách provedených podle článku 10 nařízení č. 438/2001 o auditech provedených dalšími vnitrostátními subjekty a subjekty Společenství a na dodatečné kontrolní činnosti samotného nezávislého subjektu. Prohlášení o ukončení pomoci je nutné poskytnout pro každý program ve lhůtě stanovené v bodě 3.3.2 pokynů o ukončení pomoci. V případě programů financovaných z několika fondů může být prohlášení pro každý fond zvlášť. Ve výjimečných případech, kdy z institucionálních důvodů není pro členský stát možné předložit samostatné prohlášení pro jeden fond, může Komise na základě žádosti členského státu odsouhlasit rozhodnutí o předložení hromadného prohlášení. Pro ukončení programů INTERREG budou poskytnuty dodatečné pokyny.

Doporučuje se, aby nezávislý subjekt vydal stanovisko v souladu se zněním závěru podle ukázkového vzoru uvedeného v příloze III nařízení č. 438/2001. Chystá-li se formulovat své stanovisko jiným způsobem, měl by si předem vyžádat souhlas útvarů Komise.

Přesná povaha úkolů nezávislého subjektu bude záviset na struktuře zavedené pro splnění požadavků nařízení, a zejména na tom, zda je nezávislý subjekt také zodpovědný za provádění auditů systému a/nebo kontrol výběrového souboru výdajů podle článku 10.

Informace dostupné nezávislému subjektu a jeho úkoly mu musí umožnit odpovědět s přiměřenou zárukou na níže uvedené otázky týkající se příslušného programu.

2.1. Audity řídicích a kontrolních systémů podle článku 10 a 16 nařízení č. 438/2001

- (1) Které subjekty prováděly audit?
- (2) Byly dostatečně nezávislé na řídicích a platebních orgánech a prováděcích subjektech, aby nedošlo ke střetu zájmů?

- (3) Je kvalita kontrolní činnosti dostatečná (metodika, kvalifikace zaměstnanců, provedená práce, obsah zprávy)?
- (4) Byly všechny hlavní subjekty spojené s prováděním programu prověřeny?
- (5) Byla analýza rizik případně správně použita při výběru auditorů?
- (6) Byly všechny nálezy a doporučení auditů provedeny v plném rozsahu?
- (7) Došla některá z auditorských zpráv k závěru, že v řídicích a kontrolních systémech byly závažné nedostatky, které mohly ovlivnit správnost výdajů v rámci pomoci?
- (8) Pokud jsou odpovědi až k bodu 7 kladné, byla přijata vhodná opatření k nápravě slabých stránek a k zjištění a opravě všech neoprávněných výdajů?
- (9) Nebyla-li přijata vhodná opatření, jaká je odhadovaná částka výdajů, která nebyla opravena?
- (10) Potvrdily auditorské zprávy, zda existuje spolehlivý účetní systém a dostatečná pomůcka pro audit se zaměřením na finanční toky?

2.2. Kontroly výběrového souboru výdajů podle článku 10 nařízení č. 438/2001

- (1) Které subjekty prováděly kontroly?
- (2) Byly dostatečně nezávislé na prováděcích útvarech, aby nedošlo ke střetu zájmů?
- (3) Je kvalita kontrol dostatečná a v souladu s návodem k postupu Komise CDRR č. 03-0034-00 (metodika, kvalifikace zaměstnanců, provedená práce, obsah zpráv)?
- (4) Jaké procento celkem vykázaných způsobilých výdajů týkajících se programu bylo zkontrolováno?
- (5) Je tato procentní hodnota dostatečná, aby byla v souladu s článkem 10 nařízení č. 438/2001?
- (6) Byly do této procentní hodnoty započítány pouze náklady, které byly předmětem hloubkových kontrol a kontrol na místě až na úroveň konečného příjemce? Pokud ne, je toto odůvodněné v souladu s pokyny uvedenými výše v bodě 3?
- (7) Byly do minimální procentní hodnoty započteny pouze výdaje zkontrolované v celé své úplnosti nebo na základě kontrol výběrového souboru v souladu s přijatými auditorskými normami?
- (8) Byla metodika výběru operací ke kontrole ve shodě s nařízením? Zajistily tyto kontroly především náležitý rozsah dle roku, opatření a druhu a velikosti operace, jakož i koncentraci operací v rámci hlavních zprostředkovatelských subjektů a konečných příjemců? Byl vzat v úvahu nějaký rizikový faktor?
- (9) Kolik chyb/nesrovnalostí bylo zjištěno, jaká byla jejich závažnost a jaká je částka dotyčných výdajů?

- (10) Byly všechny chyby a nesrovnalosti určené kontrolami uspokojivě ošetřeny (viz bod 3.6 pro vysvětlení významu „uspokojivé ošetření“ chyb/nesrovnalostí)?
- (11) Měly některé z těchto chyb nebo nesrovnalostí systémový charakter? Byla četnost chyb vysoká? Pokud ano, byla přijata nezbytná opatření k tomu, aby byly provedeny další vhodné kontroly, které by určily další případy, opravily nezpůsobilé výdaje nebo by bylo na jejich základě zahájeno regresní řízení, aby se předešlo opětovnému výskytu chyb?
- (12) Překročila četnost chyb 2 %? Pokud ano, byl vzorek rozšířen o ostatní výdaje obyvatel?
- (13) Jaká je částka výdajů dotčených chybami/nesrovnalostmi, které nebyly uspokojivě ošetřeny?
- (14) Potvrdily výsledky kontrol dostatečnou pomůcku pro audit se zaměřením na finanční toky?
- (15) Určily výsledky kontrol nějaké závažné nedostatky řídicího a kontrolního systému? Bylo-li tomu tak, byly přijaty nápravné akce a opraveny dotčené výdaje? Pokud ne, má nezávislý subjekt základ pro určení dotčených výdajů?

2.3. Audity provedené dalšími vnitrostátními subjekty a subjekty Společenství

- (1) Existuje dostatečný důkaz, že jednotlivé případy chyb nebo nesrovnalostí byly uspokojivě ošetřeny (viz. bod 10 uvedený výše)?
- (2) Byly určeny nějaké chyby nebo nesrovnalosti systémového charakteru? Pokud ano, existuje dostatečný důkaz o přijetí nutných opatření (viz bod 11 uvedený výše)?
- (3) Určily auditní zprávy nějaké závažné nedostatky řídicího a kontrolního systému? Pokud ano, existuje dostatečný důkaz, že byla přijata opatření pro provedení doporučení k nápravě problémů a příslušných výdajů?

2.4. Uzavírací postupy platebních a řídicích orgánů

Požaduje se, aby nezávislý subjekt prohlásil, zda má, či nemá dostatečnou záruku, že konečné prohlášení o výdajích a žádost o platbu zůstatku pomoci Společenství neobsahují nesprávně uvedené údaje. Musí tedy tento postup, který následují platební a řídicí orgány sestavující konečné prohlášení o výdajích, prověřit, aby si byl především jist, že částka výdajů je v souladu s platnými účetními systémy, je založena na dostatečných podkladech a že následované postupy poskytují dostatečnou záruku, že byly zahrnuty pouze způsobilé výdaje.

S ohledem na konečné prohlášení o výdajích a žádost o konečnou platbu musí nezávislý subjekt ověřit zejména:

- Správné předložení dokumentů;
- Správnost výpočtů;
- Sladění konečného prohlášení s prohlášeními řídicího orgánu a zprostředkujících subjektů;

- Slučitelnost se stanovenými finančními tabulkami posledního platného rozhodnutí;
- Shodu s finančními informacemi ze závěrečné zprávy o provedení programu, včetně informací o nesrovnalostech.

3. INFORMACE POSKYTNUTÉ JAKO SOUČÁST PROHLÁŠENÍ O UKONČENÍ POMOCI

Ustanovení čl. 38 odst. 1 písm. f) nařízení č. 1260/1999 stanoví, že prohlášení předkládané při ukončení pomoci musí shrnout závěry kontrol provedených předchozích letech a posoudit platnost žádosti o platbu konečného zůstatku a zákonnost a řádnost příslušných transakcí.

Článek 16 nařízení č. 438/2001 stanoví, že prohlášení o ukončení pomoci musí být doplněno zprávou, která obsahuje všechny relevantní údaje, ze kterých prohlášení vychází, včetně shrnutí zjištění všech kontrol provedených vnitrostátními subjekty a subjekty Společenství, ke kterým měl nezávislý subjekt přístup. Příloha III nařízení poskytuje ukázkový vzor samotného prohlášení.

Podrobnosti o informacích, které by podle Komise měly být zahrnuty v průvodní zprávě, jsou popsány níže. Tyto informace musejí být dostupné nezávislému subjektu, aby mohl vytvořit prohlášení o ukončení pomoci, a tvoří minimum nutné pro to, aby Komise zhodnotila, jak může prohlášení důvěřovat.

3.1. Podrobnosti o nezávislém subjektu

Název, titul, útvar a další informace potřebné k prokázání funkční nezávislosti od řídicích a platebních orgánů a zprostředkujících subjektů.

3.2. Podrobnosti o programu

Název, fond, období, č. CCI.

3.3. Souhrn kontrol provedených podle článku 10

V případě programů financovaných z několika fondů by tyto informace měly být rozděleny po jednotlivých fondech.

Podrobnosti o subjektech, které prováděly kontroly (audity řídicích a kontrolních systémů/kontroly výdajů)

- V případě auditů systémů:
 - Kontrolované subjekty a rok auditu
 - Hlavní nálezy a závěry
 - Sledování za účelem ověření, zda byla doporučení provedena
- V případě kontrol operací:
 - Počet prověřených operací rozdělených dle roku, ve kterém kontrola proběhla, a dle

opatření

- Částka zkontrolovaných výdajů rozdělených dle roku, ve kterém bylo předloženo prohlášení o výdajích (buď konečným příjemcem, nebo platebním orgánem) a dle opatření.
- Procentní hodnota výdajů zkontrolovaných jako podíl celkových způsobilých výdajů vykázaných Komisi.
- Četnost chyb ve vzorku zkontrolovaných výdajů programu, členěná dle opatření.

3.4. Práce vykonaná nezávislým subjektem (dodatek k bodu 3)

(Orientační seznam)

- Audit subjektů, které prováděly kontroly dle článku 10
 - Audity uzavíracího postupu prováděného řídicími a platebními orgány nebo zprostředkujícími subjekty
 - Přezkum knih dlužníků vytvořených podle článku 8 nařízení č. 438/2001
 - Přezkum zpráv o kontrolách uvedených v bodě 2.2 (upřesněte podle kategorie, které zprávy byly obdrženy a přezkoumány) a popřípadě opětovné provedení nebo alternativní prověření jejich spolehlivosti
 - Případné provedení dalších kontrol výběrového souboru transakcí
 - Přezkum zpráv ostatních vnitrostátních auditních subjektů a auditních subjektů Společenství (upřesněte podle kategorie, které zprávy byly obdrženy a přezkoumány)
 - Přezkum informací, které se týkají opatření navazující na nálezy auditu a řešení nesrovnalostí
 - Přezkum ostatních obdržených informací (upřesněte kategorii dalších informací).

3.5. Omezení rozsahu přezkumu nezávislým subjektem

Jak je uvedeno v ukázkovém vzoru prohlášení o ukončení pomoci připojeném k nařízení, musejí být uvedeny jakékoli záležitosti, které omezily rozsah přezkumu nezávislým subjektem uvedeným v bodě 4. Příklady takových záležitostí jsou uvedeny v ukázkovém vzoru (systematické problémy, nedostatky řízení, nedostatečná pomůcka pro audit se zaměřením na finanční toky, nedostatek podkladů, případy projednávané před soudem). Ostatní příklady by mohly zahrnovat neadekvátní postup při výběru vzorků nebo nedostatečnou nezávislost subjektů, které prováděly kontroly. Nicméně tento seznam není vyčerpávající. Musí být stanoveny předpokládané částky dotčených výdajů a odpovídající pomoc ze strany Společenství.

3.6. Řešení chyb a nesrovnalostí

Je třeba stanovit, zda tyto chyby a nesrovnalosti byly uspokojivě ošetřeny. „Uspokojivě ošetřit“ znamená, že:

- v případě nezbytnosti byla nesrovnalost oznámena podle nařízení č. 1681/94;
- chyba/nesrovnalost byla opravena odečtením z prohlášení o výdajích nebo bylo zahájeno řízení o vrácení neoprávněně vyplacených částek (s následným proplacením zpět získaných částek Komisi v souladu s článkem 8 nařízení č. 438/2001 nebo rozdělením závazku mezi Komisi a členský stát podle čl. 5 odst. 2 nařízení č. 1681/94 v případě neúplného vrácení);
- v případě systémových chyb/nesrovnalostí byla přijata opatření ke zjištění dalších případů a nutným opravám nebo byla zahájena patřičná regresní řízení, jakož i kroky k zamezení opětovného výskytu.

Poskytnuté informace musí obsahovat:

- souhrnnou tabulku uvedenou v bodě 1.2
- seznam případů chyb/nesrovnalostí, které byly řešeny jako systémové.

3.7. Četnost chyb a nesrovnalostí

Je třeba stanovit, zda je četnost chyb a nesrovnalostí nízká/vysoká:

- Norma a metodika použitá pro stanovení četnosti chyb/nesrovnalostí a hodnocení týkající se toho, zda je četnost vysoká nebo nízká, by měly být výslovně uvedeny. Především by měla být zohledněna četnost chyb vyplývající z kontrol výběrového souboru podle článku 10. „Nízkou četností“ se rozumí, že finanční důsledky těchto chyb/nesrovnalostí dle odhadu klesnou pod úroveň závažnosti považovanou nezávislým subjektem za přiměřenou programu, a tudíž nepovedou ke stanoviskům bez výhrad. „Vysokou četností“ se rozumí, že důvěra v řídicí a kontrolní systém jako celek je vážně postižena, a proto tedy není možné poskytnout stanovisko. V případě stanovení četnosti lze rozlišit kategorie chyb různé závažnosti (formální/podstatná, finanční dopad, systémová povaha...).
- Výše uvedená úroveň závažnosti by obecně neměla přesáhnout 2 %, aby odpovídala metodice Evropského účetního dvora k prohlášení o věrohodnosti a příslušným pokynům generálního ředitele Komise k ročnímu prohlášení o věrohodnosti. Pokud je úroveň vyšší, mělo by být poskytnuto specifické zdůvodnění.
- Chyby a nesrovnalosti, které by měly být nezávislým subjektem zohledněny, nejsou jen chyby určené kontrolami podle článku 10, ale také ty, které byly zjištěny v rámci dalších vnitrostátních kontrol a kontrol Komise a Soudního dvora. Tyto ostatní chyby a nesrovnalosti nicméně nejsou pro účely stanovení četnosti do kontrol výběrových souborů podle článku 10 zahrnuty.

4. CO BY MĚL NEZÁVISLÝ SUBJEKT DĚLAT, VYSKYTNOU-LI SE PROBLÉMY

Ukázkový vzor prohlášení o ukončení pomoci poskytuje stanovisko s výhradami pro případ, vzniknou-li jisté překážky v přezkumu nebo existují-li nějaké problémy, které nebyly uspokojivě ošetřeny, ale neposkytuje žádné stanovisko pro případ, vyskytnou-li se závažnější překážky nebo je-li zjištěná četnost chyb vysoká.

Pokud prohlášení o ukončení pomoci obsahuje stanovisko s výhradami, je pravděpodobné, že Komise nebude schopna uhradit požadovaný konečný zůstatek bezprostředně a že se ukončení zpozdí.

Zatímco čl. 38 odst. 1 písm. f) nařízení č. 1260/1999 také uvádí, že členské státy mohou ke konečnému prohlášení připojit vlastní stanovisko, jestliže to považují za nezbytné, jakákoli odchylka od prohlášení pověřeného subjektu při ukončení projektu bude asi vyžadovat další přezkum a zpozdí uzavírací proces.

Doporučuje se proto, aby nezávislý subjekt, kdykoli je to možné, usiloval o zajištění toho, aby řídicí a platební orgány provedly opatření, která umožní poskytnout stanovisko bez výhrad. Přesto musí být lhůta podání závěrečných dokumentů stanovená v bodě 3.2 pokynů o ukončení respektována.

4.1. Překážky přezkumu prováděného nezávislým subjektem

Nezávislý subjekt musí stanovit, zda jsou omezení natolik důležitá, že není možné poskytnout stanovisko, zda je jejich důležitost nižší, ale přesto je nutné poskytnout stanovisko s výhradami, nebo zda je jejich význam malý, a žádné stanovisko tedy není potřebné.

Dostatečné informace by měly být uvedeny v prohlášení o ukončení, aby podložily závěr a jeho důsledky.

Způsob určení:

- omezení, která nevedou k žádnému stanovisku, mohou zahrnovat:
 - zanedbání kontroly minimálního procenta výdajů
 - systematické zanedbání kontrol prováděných až na úroveň konečného příjemce,
 - zanedbání kontroly hlavních prováděcích subjektů nebo konečných příjemců,
 - vážné nedostatky řízení, u kterých nebylo přijato žádné nápravné opatření.
- omezení, která vedou ke stanovisku s výhradami, mohou zahrnovat:
 - neprovedení systematické analýzy rizika v souvislosti s výběrem souboru,
 - chybějící zabezpečení reprezentativnosti výběrového souboru,
 - nedostatek formálních postupů pro určení a řešení systémových problémů,
 - nedostatečná kvalita zpráv o kontrolách podle článku 10 nařízení,
 - nedostatečné oddělení funkcí zaměstnanců provádějících kontroly výdajů dle článku 10.

Předběžně by měl být odhadnut rozsah problému, částka dotčených výdajů a částka pomoci Společenství. Je na nezávislém subjektu, aby učinil závěr, zda neexistuje žádný dopad na konečné prohlášení výdajů, pokud je přesvědčen, že toto je ten případ.

Komise má podle článku 17 nařízení č. 438/2001 pravomoc požadovat, aby členský stát provedl dodatečné kontroly v případech, kdy nezávislý subjekt není schopen vyjádřit celkově kladné ujištění z důvodu slabých stránek řízení a kontroly vysoké četnosti nesrovnalostí.

4.2. Problémy, které nebyly uspokojivě ošetřeny

Význam „uspokojivě ošetřit“ je vysvětlen v bodě 3.6.

Existují-li chyby nebo nesrovnalosti, případně systémové problémy, které nebyly uspokojivě ošetřeny, měly by být poskytnuty informace o případu obsahující případnou systémovou povahu a rozsah problému společně s označením částky výdajů, kterých se to týká, a odpovídající hodnotu pomoci Společenství. Podle toho bude třeba odpovídajícím způsobem stanovit výhrady v rámci stanoviska nezávislého subjektu.

4.3. Vysoká četnost chyb/nesrovnalostí

V případě, kdy dojde nezávislý subjekt k závěru, že četnost chyb je vysoká, není možné poskytnout žádné stanovisko, ani pokud byly jednotlivé případy uspokojivě ošetřeny. Důvodem je, že vysoká četnost chyb poukazuje na systémový problém v orgánech řízení a kontroly. Nezávislý subjekt by měl v prohlášení uvést základ pro závěr o vysoké četnosti a podrobnosti určených chyb/nesrovnalostí. Útvary Komise se musí dohodnout s vnitrostátními orgány na přijetí dalších opatření pro stanovení částky výdajů formou intervence, která mohou být uznána za způsobilá ke spolufinancování. Závěr nezávislého subjektu může omezit určitá opatření nebo určité zprostředkující subjekty způsobem, kterým by měla být stanovena částka dotčených výdajů.

Příloha 3

Příklad výpočtu konečného příspěvku

(VIZ PŘILOŽENÁ TABULKA V EXCELU)